

Ustavno pravo:

1. inkardinacija 93-102
2. iregularnosti 81
3. skrutinij (osebni pogovor pri škofu in več, vrsta dokumentov) 89
4. pogoji za sprejem svetega reda (isto kot 9. vprašanje??)
5. klasični kleriški privilegij, združevanje klerikov 104
6. preprosti zadržki za sprejem višjih redov (stran 84)
7. služabniki svetih redov-kako nekdo postane škof, zakaj in od kdaj 3 posvečevalci (zaradi apostolskega nasledstva, niceja 325)
8. inkardinacija klerikov ad jure (97 *ipso iure*...; prim. 1. vprašanje)
9. pogoji za veljaven in dopusten sprejem svetega reda 70
10. dolžnosti in pravice vernikov 29
11. splošni zadržki svetih redov-ex defectu, ex delicto 81
12. dolžnosti in pravice klerikov 103
13. škofovska sinoda 160
14. pravice in dolžnosti za volitev papeža
15. navodila, ki so dana za podelitev v višje redove
16. škofje na splošno 203
17. združenja vernikov
18. razlika med škofovim vikarjem in generalnim vikarjem
19. ekleziologija 2. VAT
20. preprosti zadržki za prejem svetega reda; razlika med iregularnostmi in zadržki
21. dolžnosti škofa; obisk škofa ad limina (gre za kan. 400)
22. kdaj je škof dolžan maševati za ljudstvo; kateri so zapovedani prazniki?
23. kardinali

1. **inkardinacija 93-102**

Vsak klerik mora biti inkardiniran v neko delno Cerkev ali osebno prelaturu ali ustanovo posvečenega življenja ali družbo ki ima to pravico (kan. 265)

-Niceja 325 in Kalcedon 451 prepovedujeta posvečenje SINE TITULO.

Inkardinacija more imeti naslednje nositelje:

- delna Cerkev
- osebna prelatura
- ustavnova ali družba posvečenega življenja

Ločimo: *izvirno-originalno inkardinacijo (prehod iz laiškega v kleriški stan-diaconat)

*izvedena-derivotna inkardinacija (zakonit prestop v drugo krajevno cerkev)

ipso ime najprej eksordiniron in kasneje inkardinion

vedno in samo diaconat je izven inkardinacije

2. **iregularnosti 81**

kandidat za prejem svetih redov mora biti prost kakršnekoli iregularnosti ali zadržka. Iregularnosti in zadržki so cerkveno pravnega značaja. Hkrati pa obstajajo zadržki božje pravnega značaja

- iregularnost EX SE so trajne, zadržki so začasni
- iregularnosti lahko nastanejo EX DELICTO kot EX DEFECTO, zadržki pa samo EX DEFECTO
- iregularnosti so po svoji naravi trajne, prenehajo le s spregledom, zadržki pa zaradi svoje začasnosti prenehajo tudi sami, ko preneha vzrok, zaradi katerega so nastali
- oblikovanje novih iregularnosti ali zadržkov, je v izključni pristojnosti papeža, krajevni ordinarij mora dati le preprosto prepoved za prejem sv. Reda, ki je začasna
- kan 1041 določa iregularnosti:
 1. trpljenje za kakšno obliko brezumnosti ali drugo duševno boleznijo (v primeru možne ozdravitve je potreben spregled)
 2. kdor je zapadel v herezijo, shizmo ali apostazijo in s tem tudi v izobčenje latae sententiae
 3. kdor je skušal skleniti zakon, čeprav samo civilni
 4. kdor je zagrešil namerni umor
 5. kdor je sebe ali drugega hudo ali naklepno pohabil ali si poskušal vzeti življenje
 6. kdor je opravil sveto dejanje, prideržano tistim, ki so v redu episkopata ali prezbiterata

3. skrutinij (osebni pogovor pri škofu in več, vrsta dokumentov) 89

Za posvečenje so potrebne naslednje listine:

1. potrdilo o pravilno opravljenem študiju po določbi kan 1032
2. potrdilo o prejetem diakonatu (za tiste, ki prejemajo prezbiterat)
3. potrdilo o prejemu krsta in birme in o prejeti službi lektorata in diakonata (kan 1035) in izvrševanje teh per congruum tempus (za red diakonata)
4. potrdilo o lastnoročno napisani in podpisani izjavi (kan 1036)
5. stolni diakonat (če je kandidat poročen) potrdilo o poroki in privolitvi žene

kan. 1051 govori o skrutiniju (=pregled, preskušnja) pred posvečenjem. Vpliv od apostolskega sedeža izdanih: **Instrukcija quam ingens* Svete kongregacije za disciplino zakramentov (1930) in **Instrukcija quantum religionis* Svete kongregacije za redovnike (1931).

Skrutinij o potrebnih lastnostih prejemnika vsebuje določbe:

1. Za primernost kandidata – važna izjava oz. potrdilo rektorja semenišča (ali kakšne druge vzgojne hiše), kjer se je kandidat pripravljaj na sprejem svetih redov. (prim. kan. 1029)

Potrdilo mora vsebovati podatke:

- o pravem namenu kandidata
- o izobrazbi
- glede pravega nauka
- o pristni pobožnosti
- o dobrih naved
- o njegovem dobrem glasu med ljudmi

-o krepostih in sposobnostih
-o psihofizičnem zdravstvenem stanju (če potrebno tudi mnenje izvedenca)

-o pripravljenosti za opravljanje službe

2. Krajevni škof ali višji predstojnik more poleg navedenega zahtevati še druga dokazila o kandidatovi primernosti za posvečenje (izjave prič, oklici idr. poizvedovanja, ozirajoč se na krajevne in časovne okoliščine).

4. pogoji za sprejem svetega reda (prim. vpr. 9)

za veljavnost posvečenja se zahteva:

1. zakrament krsta EX AQUA ET SPIRITU SANCTO, IANUA SACRAMENTORUM
2. kandidat mora biti moškega spola
3. pravi namen

pogoji (kan 1025):

1. kandidat zaključí s pravom predpisano preizkušnjo
2. ima kandidat potrebne lastnosti, ki jih presoja krajevni škof ali višji redovni predstojnik
3. kandidata ne sme ovirati kakšna iregularnost ali zadržek
4. mora kandidat spolniti zahteve kakor jih opredeljujejo kanoni 1033-1039
5. mora zakoniti predstojnik ugotoviti da kandidat velja za koristnega služabnika Cerkve

zahteva se še:

1. da so na razpolago vsi zahtevani dokumenti
2. da je bil opravljen predpisani skrutinij
3. če je kandidat za posvečenje s strani lastnega ordinarija za drugo škofijo mora biti lastni ordinarij gotov, da bo prejemnik v to škofijo res sprejet

1. klasični kleriški privilegij, združevanje klerikov 104

Klasični privilegiji klerikov, ki jih še vsebuje ZCP '17 (+kan. 119-122):

1. **privilegium canonis** (ker klerik -> ljudje dolžni izkazovati spoštovanje)
2. -||- **fori** (lahko sojen le na c. sodišču)
3. -||- **immunitatis** (sam po sebi ni sposoben opravljati vojaške službe)
4. -||- ali beneficium **competentiae** (hudi dolgovi -> se mu mora pustiti dovolj za dostojno življenje)

ZCP'17 določa kazni *latae sententiae* v primeru kršenja 1. in 2. (+kan. 2341 in 2343). ZCP'83 določa kazni *latae sententiae* le za primer fizičnega napada na rimskega papeža in posvečenega škofa (npr. je ekskomuniciran *lata sententia*). Na klerika in redovnika – le kazen *ferendae sententiae* (ni avtomatična, je zgolj možna).

Kan.273: o dolžnem spoštovanju klerikov do rimskega papeža in lastnega ordinarija.

Združevanje klerikov ???????

Kan. 275, §1: o medsebojni povezanosti klerikov. Dolžni so skrbeti zanjo, saj je nujna pri graditvi Kr. skrivnostnega telesa. Globlji vzroj je teološki: duhovniško posvečenje predstavlja deleženje na Kr. duhovništvu, ki duhovnike med seboj povezuje in jih zedinja v zakramentalnem bratstvu (prim. D 8,1). Jn 17, 23: »Da bodo popolnoma eno«. Vezi ljubezni – pričujejo. *Communio* – kleriki med seboj, pa tudi do laikov.

6. preprosti zadržki za sprejem višjih redov (84)

kan 1042: zadržki, ki branijo prejeti sv.red za čas ko zadržek traja

1. mož, ki ima ženo, razen če je določen za sprejem stalnega diaconata
2. kdor opravlja po določilu kanona 285 in 286 klerikom prepovedane službe ali upravo, za katero mora polagati račune, dokler z odložitvijo službe ali uprave ter predložitvijo obračuna ne postane prost
3. novokrščeni- dokler po ordinarijevi razsodbi ni dovolj preizkušen

7. služabniki svetih redov-kako nekdo postane škof, zakaj in od kdaj 3 posvečevalci (zaradi apostolskega nasledstva, niceja 325)

- izvor in temelj vse škofovske oblasti je v posvečenju, ki podeli vse pristojnosti in polnost svetega uda
- izključno pravico imenovanja ali potrditve vseh škofov ima rimski škof papež
- kandidat za škofa mora imet vse človeške kreposti v najvišji, najbolj odlični meri
- imenovanje škofov je postopek, ki ga upravlja nuncij v papeževem imenu
- škofje so nasledniki apostolov in škofovski zbor je naslednik apostolskega zbora. Edini škof za katerega nasledstvo se ve do apostola je rimski škof
- štiri vrste škofov: krajevni, pomožni: pomočnik ali pomožni, nastavni
- škofovska konferenca mora na 5 let dopolnjevati sezname – imena treh kandidatov

biti mora:

1. trdne vere, dobrih moči, pobožen, goreč za duše, moder in razsoden, se odlikovati v človeških krepostih in imeti druge darove zaradi katerih je primeren za izvrševanje službe za katero gre
2. na dobrem glasu
3. star vsaj 35 let
4. že vsaj 5 let posvečen v duhovnika
5. ima doktorat ali vsaj licenciat iz sv. Pisma, teologije ali cerkvenega prava na inštitutu višjih študij, ki je vezan od apostolskega sedeža ali je v vseh teh strokah zares izveden

- nekdo, ki je imenovan za škofa se je dolžan posvetiti po določilih Nicejskega koncila (325)
- trije škofje posvečevalci morajo biti zaradi gotovosti apostolskega nasledstva
- škof mora prevzeti škofijo: prvič v štirih mesecih če še ni bil posvečen drugič v dveh mesecih če je že bil

8. inkardinacija klerikov ad jure (97 ipso iure...; prim. 1. vprašanje)

9. pogoji za veljaven in dopusten sprejem svetega reda 70

za veljavnost posvečenja se zahteva:

1. zakrament krsta EX AQUA ET SPIRITU SANCTO, IANUA SACRAMENTORUM
2. kandidat mora biti moškega spola
3. pravi namen

za dopustnost posvečenja se zahteva:

1. kandidat zaključí s pravom predpisano preizkušnjo
2. ima kandidat potrebne lastnosti, ki jih presoja krajevni škof ali višji redovni predstojnik
3. kandidata ne sme ovirati kakšna iregularnost ali zadržek
4. mora kandidat spolniti zahteve kakor jih opredeljujejo kanoni 1033-1039. za dopustnost se zahteva zakrament sv.birme, sprejet med pripravnike (lastnoročno napisana in podpisana prošnja); sprejet v službo bralca in mašnega pomočnika, lastnoročno napisana in podpisana izjava s katero izpričuje prostovoljnost in svobodnost prejem sv.reda, in da ostane trajno v cerkveni službi. prošnja za sprejem sv.reda, s predpisanim obredom javno pred Bogom in Cerkvijo sprejel dolžnost celibata opravljene vsaj pet dnevne duhovne vaje
5. mora zakoniti predstojnik ugotoviti da kandidat velja za koristnega služabnika Cerkve

zahteva se še:

1. da so na razpolago vsi zahtevani dokumenti (potrdilo o pravilno opravljenem študiju, potrdilo o diakonatu za prezbiterat, potrdilo o prejemu krsta in birme ter prejetih službah, za stalni diakonat če je kandidat poročen, potrdilo o poroki in privolitvi žene)
2. da je bil opravljen predpisani skrutinij (potrdilo ravbatelja vzgojne hiše ali semenišča o lastnostih, pristne pobožnosti dobre moči, pripravljenosti za opravljanje službe po opravljenem pregledu o fizičnem in duševnem zdravju. Lahko tudi spričevalo, oklici in druge poizvedbe)
3. če je kandidat za posvečenje s strani lastnega ordinarija za drugo škofijo mora biti lastni ordinarij gotov, da bo prejemnik v to škofijo res sprejet

zahteva se od kandidatov:

1. božji klic – intimen odnos med človekom in Bogom
2. odločitev mora biti svobodna
3. potrebna priprava: človeško in krščansko, doktrinalno, pastoralno in duhovno

10. dolžnosti in pravice vernikov 29

na podlagi krsta je vsem vernikom znotraj Cerkve priznana temeljna enakost.

1. dolžnost s samim načinom delovanja ohranjati občestvo s cerkvijo
2. dolžnost svetega življenja in prispevati k rasti svetosti vse cerkveneg

3. dolžnost in pravica sodelovati v misijski dejavnosti cerkvenega
4. dolžnost izkazovanja pokorščine posvečenim pastirjem; razodevati pastirjem cerkve svoje duhovne potrebe in želje in v skladu s svojim znanjem včasih celo dolžnost povedati pastirjem svoje mnenje.
5. pravica do duhovnih dobrin
6. pravica do bogočastja v lastnem obredu in do lastnega načina duhovnega življenja
7. pravica do ustanavljanja in vodenja združenj katerih namen je dobrodelnost in pobožnost
8. pravica sodelovanja pri poslanstvu cerkve, tudi na lastno pobudo
9. pravica do krščanske vzgoje
10. pravica do svobode pri znanstvenem raziskovanju na teološkem področju in da izražanje svojega mnenja z dolžnim spoštovanjem do cerkvenega učiteljstva
11. pravica do svobodne izbire življenjskega stanu
12. pravica do dobrega imena
13. pravica do uveljavitve pravic na cerk.sodišču, do sojenja po določenih kanonskega prava in da jih cerkvene kazni ne zadenejo, razen po določenih zakona
14. dolžnost, da tudi v materialnih stvareh podpirajo ce.in da pospešujejo socialno pravičnost
15. dolžnost, da se pri izvrševanju svojih pravic ozirajo tudi na skupni blagor cerkve, pravice drugih in svoje dolžnosti do drugih

11. splošni zadržki svetih redov-ex defectu, ex delicto 81

- iregularnost lahko nastane kot ex defecto kot ex delikto; zadržki pa samo ex defecto
- iregularnost ex delicto – demenca; iregularnost ex defecto: apostazija
- za iregularnost: ex defecto ni opravičila ali olajšav; človek lahko zapade brez lastne krivde
- za iregularnost ex delicto je potrebno priznati kaznivo dejanje

Zadržki:

1. kdor ima ženo in ga ne posvečajo za stalni diakona
2. novokrčeni
3. kdor nima urejenih financ (bogoslovec, ki je zadolžen)

za opravljanje sv.redov so iregularni:

1. kdor je bil posvečen, čeprav ga je ovirala iregularnost
2. kdor je zgrešil kaznivo dejanje apostazije, shizme ali herezije
3. kdor je zgrešil kaznivo dejanje poskusa, čeprav samo civilnega zakona, naklepne umora ali splava, hudo in namerno pohabljanje sebe ali drugega ali poskusa samomora; ____ sv.reda, protipravno izdajanje sv.reda, prepovedano z razglašeno ali naloženo kanonično kaznijo

zaradi preprostega zasluzka posvečeni ne sme opravljati sv.reda dokler traja zadržek:

1. kdor je prejel sv.red kljub preprostemu zadržku
2. kdor trpi zaradi brezumnosti ali druge duševne bolezni

12. dolžnosti in pravice klerikov 103 (kan. 273-287)

Izhajajo iz njihovega posvečenja; opisane v 3. pogl. 2. knjige ZCP = posledica **D** (*Odloka o življenju in službi duhovnikov*). **Splošne** (se nanašajo tudi na stalne diakone) in **posebne** dolžnosti in pravice (se nanašajo na posamezne stopnje svetega reda in posamezne službe znotraj teh stopenj: krajevni škofje, generalni in škofovi vikarji, župniki, kaplani, rektorji cerkva itd.). Novi zakonik skuša stan klerikov in laikov približati drug drugemu (v ZCP '17 čist ločena) z obravnavanjem dolžnosti in pravic v enem samem naslovu. Imajo namreč isti izvor in so tesno medsebojno povezane.

->prim. 5. vprašanje (klasični kleriški privilegij)

Žal materija ni obravnavana enotno, kanoni so med seboj dokaj neusklajeni. Mogoče je +kan. 124, ki govori o dolžnosti svetega življenja, boljši za začetek, kot pa omemba dolžnega klerikovega spoštovanja in pokorščine papežu in svojemu ordinariju (kan. 273).

1. dolžnost spoštovanja klerikov do rimskega papeža in lastnega ordinarija
2. samo kleriki morajo dobiti tiste službe, ki se za njihovo upravljanje zahteva oblast sv.reda ali cerkvena vodstvena oblast – kleriki so dolžni sprejeti in vestno izvrševati službo, ki jim jo je zaupal njihov ordinarij, razen če gre za zakonito oviro
3. kleriki naj so med seboj povezani z bratsko vezjo in molitvijo in naj med seboj sodelujejo po predpisih območnega prava, saj vsi sodelujejo pri istem duhu, pri graditev JK telesa (kleriki naj priznavajo in pospešujejo poslanstva, ki ga vsak s svoje strani izvršujejo laiki v ce.in v svetu)
4. kleriki so si dolžni prizadevati za svetost (vestno in neutrudno izvršujejo opravil pastoralne službe; naj svoje duhovno življenje hranijo pri dvojni mizi SP in evharistije; vsak dan opraviti molitveno bogoslužje po lastnih in potrjenih bogoslužnih knjigah; opraviti duhovne vaje; redno se posvečati premišljevalni molitvi, pogosto pristopajo k zakr.pokore, posebej častijo Marijo
5. dolžnost ohranjanja popolno in trojno združenost zaradi nebeškega kraljestv
6. pravica združevati se z drugimi, da bi dosegli kleriškemu stanu primerne cilje
7. dolžnost in pravica stalnega izobraževanja
8. pravica primerne plačila za svoje delo
9. življenje klerikov mora biti v skladu s položajem in poslanstvo
10. dolžnost rezidence in pravica do letnih počitnic (1mesec)
11. kleriki naj nosijo dostojno cer.obleko
12. dolžnost vzdržati se vsega, kar ni v čast njihovemu stanu
13. prepoved, da bi sami ali po drugih opravljali trgovske ali kupčijske posle v svojo ali tujo korist, razen z dovoljenjem: trgovski posli: kakršne koli operacija, katere namen je zaslužek

kupčijski posli: kupoprodajni posli (nakup robe

in prodaja po višji ceni)

14. kleriki so si dolžni z vsemi močmi prizadevati si za moč in slogo med ljudmi (dejavno naj ne sodelujejo v političnih strankah ali vodenju sindikalnih združenj)

13. škofovska sinoda 160 (prim. Siterjev povzetek)

škofovska sinoda je stalni posvetovalni organ, sestavljen iz škofov za vodstvo vesoljne cerkve. Ustanovil jo je pp Pavel VI. (15.9.1965). škofje so zbrani iz

različnih delov svet, da pospešujejo tesno povezanost med rim papežem in škofi in z nasveti pomagajo rim. Papežu v vseh zadevah, v katerih so vprašani. Škof.sinoda je cerkveno-pravne narave. Po naravi je praviloma posvetovalna in izjemoma odločujoča. Sklep sinode potrди rim.papež v vlogi predsednika.

Papeževe pravice: sklic, določitev kraja, prestavitev, potrditev izvolitve članov, določitev in imenovanje ostalih članov, določitev tem, vrstni red razpravljanja, predsedovanje, zaključitev sinode, prekinitev in razpustitev.

Splošna škofovsko sinoda: redno ali izredno zasedanje

Posebna škofovsko sinoda: prizadeto ozemlje določene Cerkve

SRŠS: rim.papež, patriarhi, višji nadškofje, V metropoliti, škofje svojih škofovskih konferec (na 25/1predstavnik), 10 predstavnikov kleriških ustanov posvečenega življenja, kardinali, 15% udeležencev papež sam imenuje

SIŠS: rim.papež, patriarhi, višji nadškofje, V metropoliti (zunaj lastnih patriarhalnih ozemelj), predsedniki škofov.konferec, 3redovniki, kardinali (predstojniki rim.kurije) 15% udeležencev papež sam imenuje

PSŠ: rim.papež, patriarhi, višji nadškofje, V metropoliti, škofje prizadete škof.konferece, 2redovnika strokovnjaka, kardinali, 15% udeležencev papež sam imenuje

glavno tajništvo sinode: pripravi zasedanje sinode in skrb sledenju določilom že končanim sinodalnim zasedanj: 1. glavni tajnik

2. svet tajništva: 20 članov (izvoljeni)

3. člani, ki jih imenuje rim.papež

*točke 1.2.3.-so vsi škofje

posebno tajništvo sinode: koordinacija dela vsakega zasedanja sinode

14. pravice in dolžnosti za volitev papeža

Rim.papež dobi oblast z zakonito izvolitvijo in sprejemom izvolitve, hkrati s škofovskim posvečenjem

volilci so kardinali, ki ne smejo biti starejši od 80let in jih ne sme biti več kot 120. gre za izvolitev po papeški večini: 2/3glasov + 1glas

1. papež se lahko svoji službi odpove

2. papež ima v moči svoje službe oblast ne le nad vesoljno cerkvijo, ampak ima prvenstveno redno oblast nad vsemi delnimi cerkvami.

– pasivno volilno pravico: vsak krščen moški
aktivna volilna pravica: 120 kardinalov

– kardinali volilci bivajo v hiši sv.Marte v Vatikanu

– volitve potrekujejo v sikstinski kapeli

– kardinali so zavezani k molčečnosti

- vsi kardinali z volilno pravico so dolžni priti v Rim
- 3 faze: 1. predskrutiniji: izvolitev 3 skutoorjev, 3 kardinali, ki zbirajo lističe bolnih kardinalov, 3revizorji
2. skrutinij: volitve
3. post-skrutinij: štetje glasov in zažig volilnih lističev
- 3dnevi, 1dan se prekine

15. navodila, ki so dana za podelitev v višje redove

- Podelitev/posvečenje naj poteka med slovesno sv.mašo
- na nedeljo ali zapovedan praznik
- v stolnici

16. škofje na splošno 203

Škof mora svojo ce. Voditi tako, da obiskuje delno ce., v kateri je resnično prisotna in delujoča Kr.ce, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska. Škof je odgovoren za zunanjo in notranjo edinost izročnega mu ljudstva

Škof upravlja posvečevalno, učiteljsko in vodstveno službo. Posvečevalno uresničuje z delitvijo zakramentov in obhajanjem sv.evharištije. Učiteljsko uresničuje z oznanjevanjem resnice. Vodstveno uresničuje z vodenjem in usmerjanjem zaupane črede. Vir škofove pridobljene službe je Kr. Škof v škofiji predstavlja Kr. Škofje so člani apostolskega zbora.

Škofje so nasledniki apostolov (posvečenje: 3 škofje). Vsak škof je postavljen na določeno mesto. Pridobi si s posvečenjem kanonično misijon (le ta se mu lahko odvzame). Vsak škof, ki je posvečen mora imeti nasov. Poznamo 4vrste škofov: krajevni, pomočnik, pomožni in naslovni. Imenovanje škofov je pridržano apost.sedežu. Postopek za imenovanje vodi apostolski nuncij.

Nekdo, ki je imenovan za škofa, se je dolžan v treh mesecih dati posvetiti po določilih Nicejskega koncila. Škofijo mora prevzeti v 4mesecih, če še ni bil posvečen: v 2mesecih, če je že bil posvečen. Imenovan škof mora izpovedati vero – podpisati in priseči zvestobo apost.sedežu.

17. združenja vernikov

Verniki so svobodni, da oblikujejo združenja katerekoli vrste, brez natančnih preddoločil z ozirom na tip, vendar pa upoštevajoč načela subsidiarnosti.

- stari zakonik: svetni tretji redovi, bratovščine in pobožne zveze. Veljala je 5stopenjska predsedenca: 1. svetni tretji redovi, 2. nadbratovščine, 3. bratovščine, 4. prve pobožne ustanove, 5. ostale pobožne zveze.
- Novi zakonik: javna in privatna združenja vernikov. Javna združenja so tista, ki jih ce.ustanovi po lastnem nagibu zaradi uresničevanja določenih ciljev. ce.postavi

norme, ki se jih lahko poveže v statut. Zasebno združenje se potrdi, ko vernik se sami povežejo in ustanovijo nek statut. Združenje lahko nosi ime krščansko, za ime katoliško pa rabi posebno dovoljenje. Katoliško združenje deluje v imenu in za ime ce., krščansko združenje pa se trudi živeti in izvrševati krščanske vrednote. Zasebna združenja morajo določiti kako je z osebno lastnino združenja, kaj se zgodi z lastnino, če združenje preneha z delovanjem ali če je ukinjeno.

18. razlika med škofovim in generalnim vikarjem

2.vat.k.: kadar to zadeva pravilno vodstvo škofije, more škof imenovati enega ali več škofovih vikarjev, ki imajo po samem pravu na določenem delu škofije ali pri določeni vrsti opravil ali glede vernikov določenega obreda tisto oblast, ki jo obče pravo daje generalnemu vikarju. (kan 476)

Škofov vikar:

- redna nadomestna oblast, ki jo izvršuje v škofovem imenu
- vodstvena oblast je izvršna
- omejitev oblasti na določen tetririj, na določeno vrsto opravil ali določene osebe
- apost.sedež v mejah pristojnosti daje pooblastila, ki jih običajno daje škofom
- oblast za primere, ki so mu bili podeljeni
- pridržano škofovi rzsodnosti in objektivnim okoliščinam
- nadomešča in predstavlja na področjih: teritorija, funkcionalno in personalno

Generalni vikar:

- redna nadomestna oblast, ki jo izvršuje v škofovem imenu
- vodstvena oblast je izvršna
- omejitev oblasti na določen tetririj, na določeno vrsto opravil ali določene osebe
- apost.sedež v mejah pristojnosti daje pooblastila, ki jih običajno daje škofom
- oblast nad celotnim škof.ozemljem
- krajevni škof ga imenuje (dolžan)
- nadomešča in predstavlja škofa v vsej škofiji
- pomožni škof ali pomočnik

19. ekleziologija 2. VAT

Pri sestavi ZCP so se ozirali na izhodišča 2.v.k. Truditi za formalno in substancialno harmonijo med ZCP in naukom 2.v.k. Iz tega je sledila nova razvrstitev gradiva ZCP, ki izhaja iz namena, duha in volje, ki se izžareva v koncilskih odločitvah. Upoštevati nova spoznanja na področjih znanosti, ki zadevajo pravo Cerkve. Presekati neskladja novega in starega zakonika. Duh zadnjega koncila najbolj prisoten v 2.njihni novega ZCP, kjer je vsebovana celotna ekleziologija koncila.

20. preprosti zadržki za prejem svetega reda; razlika med iregularnostmi in zadržki

- Kan. 1042
- Preprosti zadržki branijo prejeti sveti red za čas, ko zadržek traja

- 3 zadržki:

1. Mož, ki ima ženo (razen stalni diakonat)
2. Kdor opravlja po določbi kann. 285 in 286 klerikom prepovedano službo ali upravo, za katere mora polagati račune, dokler z odločitvijo službe ali uprave ter predložitvijo obračuna ne postane prost.

Novokrščenci, dokler po ordinarjevi rzsodbi ni dovolj preizkušen

IREGULARNOSTI

Cerkveno-pravnega značaja – nastanejo ex delicto in ex defecto. So trajne in prenehajo s spregledom

ZADRŽKI

So božjepravnega značaja in nastanejo ex defecto. So začasni in prenehajo sami.

21.

dolžnosti škofa; obisk škofa ad limina (kan. 400)

1. Skrbeti za disciplino
2. Rezidenčna prisotnost
3. Vizitacija škofije
4. OBISK ŠKOFA AD LIMINA (kan. 400)

Gre za dolžnost osebnega obiska na grobovih apostolov in pri tem urejuje zakonit čas, suplence, posebnosti, ki zadevajo apostolske vikarje in apostolske prefekte.

Čas obiska je vsakih 5 let, ko mora škof podati poročilo papežu, razen če ni od AS določeno drugače.

1. Gre za dejanski obisk grobov Petra in Pavla in ne zgolj priti v večno mesto.
2. Gre za predstavitev rimskemu papežu iz spoštovanja škofovskega bratstva, dokaz vdanosti in pokorščine in hvaležnost AS za pomoč njegove krajevne Cerkve.
3. Škof je tej dolžnosti dolžan zadostiti osebno (razen zadržkov, ki odvezujejo).

22. kdaj je škof dolžan maševati za ljudstvo; kateri so zapovedani prazniki

Kan. 388 §1

Ko je krajevni škof vzel v posest škofijo, mora vsako nedeljo in na druge v svoji regiji zapovedane praznike opraviti mašo za sebi zaupano ljudstvo

Škof je dolžan maševati za ljudstvo ob nedeljah in zapovedanih praznikih. Zapovedani prazniki so: vsi sveti 1. november, božič 25. december, telôvo (Sveto rešnje telo in kri; na četrtek po nedelji Svete Trojice) in Marijino vnebovzetje 15.8.

23. kardinali (kan. 349-359)

Po tradiciji katoliške Cerkve so nekateri v Rimu in drugi razkropljeni po svetu. **To so najožji papeževi sodelavci.**

Kardinal pomeni tečaj , nosilec, stožec – pomembna vez, ki povezuje različne člene

Kardinali so treh redov:

- kardinali škofje,

- kardinali duhovniki

- kardinali dijakoni

Od 12. Stoletja je to posebni zbor za volitve papeža (120/↓80 let)

Papež svobodno zbira može in jih imenuje z odlokom, ki ga razglasi vpričo kardinalskega zbora (izjema kardinal in pectore).

Kardinalskemu zboru predseduje dekan (poddekan) in velja za prvega med enakimi v zboru. Konsistoriji so redni, javni in izredni.

Po 75 letu starosti dajo odpoved, ki pa jo papež lahko sprejme ali ne.